

هناو

هناو

کو^۷ فاریکی ویژه‌بی^۸ ادبی^۹ حه فته‌بی کهور دیده

جاری هر له ۱۰ رو^{۱۰} زاندا چه^{۱۱} لیکی په خش ده کربت

KOVARI HETAW

زماره - ۲۲ سالی - ۱ - یه لک شمه دی^{۱۲} زان (۲۰) (شباط) ۱۹۵۵

خاوهندی امتیاز

ووه^{۱۳} سودینه

گیو موکریانی

سر نویلر

معامی ابراهیم عزیز آغای

دزه‌بی

نالک زماره ب (۳۰) فلسنه

«زاوەر و لک»

- ۱ - تکا و هاوار و هیوا : گیو موکریانی
- ۵ - فریشته‌ی رهش : نوسه‌ر : ع . قره‌گهی - هولایر
- ۹ - باخچه‌ی بویزان
- ۱۳ - جهارگی دلدار : ج . ع . سلیمانی
- ۱۵ - بهار و برسیانی : دادر : حسین مردان - وهرگیر : پیرمال محمود
- ۱۶ - گوئی سیس بوو : م ج ح . سلیمانی
- ۲۱ - سوباس بو^۷ معادن اصیاء‌یل حق بگ متصرفی هولایر : ملا خالد عزیز درزی
- ۲۲ - کوئخه رهشه : دوکتور : مردان علی رئیس صحه‌ی هولایر
- ۲۳ - ده‌نگ و باسی ناوخوئی
- ۲۴ - وہلامه کان

آپروزه :	فلس	دینار
ساًلاًنه بو ^۷ زاو شار	۱	
بو ^۷ ده‌رده	۱۰۰	
بو ^۷ قوتابی و فاقی بان	۸۰۰	
آپروزه به ناوی خاوه‌زدی امتیازه و ده‌نیزه بت		

کولکه زیرینه له ریر چاپدایه

خاوه ندي امتياز
و هـ لسورينهـر
گـيو موـکـريـانـي

سـهـ رـنوـ سـبارـ
هـهـ تـاـ وـ . مـحـامـيـ اـبـراهـيمـ عـزـيزـ آـغاـيـ
دـزـ بـيـ

کـوـ قـارـيـكـيـ وـيـژـهـ بـيـ حـفـتـهـ بـيـ کـورـدـيـ بـيـ جـارـيـ لـهـ دـهـ وـ زـانـدـاـچـ لـيـکـيـ ! اـخـشـ دـهـ کـرـيـتـ
ذـ مـارـهـ ۲۲ـ سـالـيـ ۱ـ رـىـ بهـنـدانـ (۲۰) شـبـاطـ ۱۹۵۵

تـکـاوـ هـاـوارـ وـهـيـ وـاـ :

گـيـوـ موـکـريـانـيـ

ئـمـ تـکـاوـ هـاـوارـ گـرـنـگـومـ بـوـ ئـهـ زـانـاـوـ گـهـ وـرـاـنـيـ بـهـ کـهـ سـهـ خـوـشـيـ بـادـهـيـ وـيـژـهـ

(اـدـبـ) بـهـ روـرـيـتـ ۱ـ ،

بـوـ ئـهـ لـاـوـهـ خـوـيـنـپـاـكـاـنـيـ بـهـ کـهـ حـزـ لـهـ خـزـمـهـيـ تـاـرـيـخـ
وـادـيـيـاتـ وـزـمـانـيـ کـورـدـيـ دـهـ کـانـ ۱ـ ،

بـوـ ئـهـ خـوـيـنـدـهـ وـارـهـ دـلـسـوـ زـازـهـ بـهـ کـهـ بـاـبـهـ نـديـ زـنجـيرـيـ
سـهـ دـايـ نـيـشـهـائـيـنـ

جـابـاـ ئـهـ بـرـايـاـذـهـ لـهـ وـاهـيـ عـراقـ بـهـ يـاـ اـبـيـ اـيـرانـ

وـسـورـيـ وـپـارـيـسيـ .

تـکـاوـ هـاـوارـ کـهـ شـمـ ئـهـ وـهـيـ : -

بـهـنـدهـ چـهـ ذـ کـتـيـبـيـکـيـ مـيـزوـبـيـ وـادـبـيـ وـلغـتـيـ اـورـدـيمـ لـهـ لـاـيـهـ وـ بـهـ خــوـمـ
چـاـپـ زـاـکـرـيـنـ تـکـامـوـاـيـهـ لـهـ پـيشـ ئـهـ وـهـداـ کـهـ منـ بـرـمـ وـلـهـ زـاـوـبـچـنـ دـهـ سـهـ بـهـ کـهـ دـلـسـوـ زـرـيـكـ
کـهـونـ وـلـهـ بـعـدـاـيـاـ لـهـ شـوـيـشـيـکـيـ تـرـ بـگـاـيـهـ کـهـ بـوـ چـاـپـيـاـنـ بـدـوـ زـهـ وـهـ بـهـ خـوـ رـايـيـ
وـهـ بـيـ هـيـچـ جـوـرـهـ بـهـ لـپـ وـ بـهـ هـاـزـهـ بـهـ کـهـ آـمـادـهـمـ کـهـ تـاـكـ تـاـكـ بـهـ سـوـ بـاسـهـ وـهـ بـاـيـشـکـهـ شـيـانـ بـهـ کـمـ

- کتیبه کان ئه و انهن :-
- یاد کاره چاپنە کراوه کانی کام :-**
- ۱ - کوردستانی موکریان به رگی دوم (چەندەمە دەیە کەمە و پیش ما ئە مرسو^۷)
  - ۲ - کورد و حفوی
  - ۳ - اعلانی سەفەربەر - استبدادی تورک و بیدادی روس له کوردستاندا
وەکاول بونى (سابلاخ و دەواندز)
  - ۴ - کوردی عراق له ۱۲۰۰ م ۱۲۲۵
  - ۵ - جغرافیای دیریکی کوردستان
  - ۶ - سابلاخ و هیزو توانای شیخ عبداللە ذھبی
  - ۷ - بنەمالەی ماطات صلاح الدین ایوبی
  - ۸ - ملتی کورد
  - ۹ - میزۆی کوردستان و ایران له ئەردەشیری باپه کانه وە ما ئە مرسو^۷
  - ۱۰ - آوینەی بالانوبن .
  - ۱۱ - به کورتی هالکەوتی دیریکی له کوردستاندا باپی چوارو^۷ نامە و پەینا زەکان
  - ۱۲ - میزۆی بارزان له سەرەتاوە نا ئە مرسو^۷
  - ۱۳ - میزۆی خو^۷شناو و دزەیی یان
  - ۱۴ - میزۆی آسو^۷ری و شوری بارزان
  - ۱۵ - میزۆی شارەزدۇر و سەلیمانی
  - ۱۶ - میزۆی کەركوک و جاف و ھەندۇشوان و بەیات و
وکەلەپەرو تاڭلەبانی و شیخ ھوزەپى

- ۱۷ - میژویی جغرافیای لورستان و باشتو^۲
- ۱۸ - میژویی بادینان و ههکاری و جزیر و بوتان (باکور)
- ۱۹ - میژویی کهرکوک
- ۲۰ - دوسالی کوردستانی باشور (جنوبی)
- ۲۱ - پرده‌ی سینای آبان .
-

یاد کاره چاپنہ کراوه کانی خوّم :-

۱ - ۴ بزرگ قاموسيکي گوره و مصور له کورديه و بوکوردي به ۴۰۰ و ۰۰۰ ووشهي کوردي بهني کوت و تازه و (۱۰۰) وينه‌ي تي دايه بهاصطلحاني (۱۵۰) هوز و ۹۵ مورو شاره کانی کوردستانی وه هرو وشه به کيش مأخذه کوي به چهند پيشه‌ي کراوه وله له نيشتيماده نيشات دهدري .

۲ - قاموسيکي مصور له کورديه وله عربی به چوار هينده‌ي (رابفر) ای پتره (مامو^۳ستا ملا سيد حسین رهشوانی مدرسي نازویه‌ی هولیوري له ماوهی ۴ مانگاندا اصلاحی کردوه .

۳ - گولچيني گيو (میژویی ادبیاتی گیو) خاوهندی آثاری ۳۰۰۰ بویز و دیزه وانه کانی کوردی له (۱۵۰۰) سال لهه و پیشه‌وه تائه مرسو^۴ به وینه‌ي (۵۰۰) که سیانه وه راز اوه زهه و زنجیره بی میژویی ادبیشي قداده پساوه

ئم يادگاره یاسکراواهه لهزور ریاز او دیاره کایله همه مونو تاوهه فی خو^۷ ماندا
ش^۹ وو رو^۷ ز نه سره و توحین و هوجامانه نهداوه به لکو همه مو و هست و
هیزی لهش و میشک و روماکی چاو مان له پی ناویاندا چواندوه نهوسا بو^۷ مان
به ره^۹ م هاتون .

نهو^۹ مو و گیانیزی و ثبات و ماندو بی و نه بزینه^۹ ی ایه
سنه بارهت به خزمات و قازانچی گه^۹ لی کورد نیشمانی به کداوه زور حیف
و مخابنه کمن مردم له ناو بچن و زور به په رو^۷ شم کله تو انای خ-و^۷ م
و چابخانه که مدانیه چاپیان بکهم - له خانه واده^۹ مو کری عراق دا تاره با به فده
ماوم حوزه دکم له پیش مردم دا چاره به کیان بکری و له لای من نه مین
چونکو به مدنی من له ناو ده چن و نهوسا نه^۹ مو و ره نجرو نه^۹ رکی ایه^۹ ش
به خو^۷ رابی دهروا و کور دیش کاکی لی و هر ناگری . وزیانیکی زور^۹ گهوره
له آور د کور دستان ده کو^۹ دی .

نه گه^۹ ر له هار جیگایه که و چهند دلسو^۷ زیک آردزویی چاپیان
به هرمون به نده به بی امل و هدویا و به خو^۷ رابی و به منونیه^۹ مو پیشکه شیان ده کم
وله پیش چاپکر ایشیان داده تو اذن نیشانی چهند که هیکی و هکو و معالی توفیق و هی
بگ و مامو^۷ ستا رفیق حلمی به گی بد من که نه و ات په سندیات فه رمو و
نهوسا چاپیان بکهن به نده شکم و زور^۹ هیچم ناوی که مام و چاپکران
به پاره له هریه کی یه کن سخنه ده آرم و شهرتیش هار نه و نده به که ناوی
خاوه ندیات نه گو^۷ ری و به مس .

نهونکاو مالو که یام له بار نه و بیه که کام کوچی دوایی کرد نه گه پیشتمه بعد ما
سه دهستی به هیز مال و کتیبه خانه کی تالان^۹ کرد بwoo ته هما به رگی
دوهی میزدی مو کریانی مابو که له لای و هستا بشیر مش-بیری تاقیهت
بچو^۹ بو لا پره (۱۷)

فریشته‌ی رهش

ذوسر : ع : قرگهی - هولیر

پلکه‌آمینه - اُری خوشکه حبیب آخو کوره که چون بو؟ انشالله چیزه
خوشکه حبیب : نابه خوا پلکه‌آمینه دونی کوت باجی هیشت هزار

وایه . امشه و تارو ژی باحق هر لمه‌سه‌ری گمریاوم .

پلکه‌آمینه : خوشکی خو م ابوه بوج به قسمی من ناکن هدم دونیا به

بو ژ داخراپ بوه قسمی سه‌رسپی وه دو من هیچ قه دری نه ماوه
له دونیو هوارا بهم ام. ناشه وا نه فه می سواره بابای (بازده له)

له منگ و پشتی داده دیله قاریکی به جیت هیشتوه (لمه‌ه چیتر)

بازبار بده سه‌ریا داده . هامه بیمه‌ره سه‌ر (و کاشه)

نیوسه‌ات بیخه‌ره صدر مرقد که وه هر که هیناشه وه

هر لمه‌ی وه بیمه‌ره خزمت مهلا شیخ رسول نوشته بیکی

بو ژ بکات بزاده چون هر امشه و تایه که به ری ادا و بوت

أبی به گویزی سانح .

خوشکه حبیب : اُری دایکی دایکم بو چی لوهه ای او کچه جوانه هر گه

پی گه بیشته من هیچم با دهن ماوه ؟ له دونیکه وه تکای لی اکم

هله سه تچی خو مهان ام مناشه بیهین بوسه ر به کیک له جا کانه

نه وه (و کاشه) نه وه (شیخ گهزنه) . و آگه در آوازه دورن

وله بر مکتبه کات ناتوانی . او وه (امام محمد) نه وه (شیخ الله)

او وه (سولتار موزه فه) - بایه بینه سه ریه کیک هه و

هر قدانه . وه بیاهیچ ذه بیچوره خزمت (مهلا شیخ رسول)

نه وه دیناریک بو یه بیهود نوشته بیکی پی بکه و بو یه بینه

کچی قه شده ری با قس^ه کم اکات و هیم نه لیت هی ۱۹۵
نازه نه گه ری ینه وه ساد نوشته و زیارتی بار دی سر
قه بوار . باو گیشی ایره نیه و منیش بیی ناویرم . وا امر و^ه
به یانی به زو^ه ری خو^ه چوو دوخته ریکی هینایه سه بر اگهی .

پلکه آمینه : ده تو^ه خوا و دره سه بری ام سه یره که ! چون ام^ه که^ه به
منا^ه آخ رزه مانی هه موولی کرد و یعنی به (گور نه^ه الله) ام^ه رامت
نه وه به چو^ه که^ه نه مسال به^ه هی پار الی^ه جربو جربو .
ده باشه دوخته ره که^ه چی گوت ?

خوشک^ه حبیب : من چوزانم چی گوت ! بی^ه چی (دوخته ریش) نه و^ه فرو^ه ش
و حماله من^ه بیدیاری وه را وه سم عیب و شووره بیی ! من^ه چو^ه
ژوری ام^ه دبو . او هات له^ه گه^ه ل ناسی^ه ریش نازانم چیا^ه ل
منا^ه که^ه کرد وه (دوخته ره^ه که^ه) رو^ه ی و نه سیر ینیش قاق زیکی به
مسنه وه بو^ه گوئی او^ه (دوخته ره) نو سیو^ه وه وا اچم دهر مان
دینم بو^ه شیروان . چوو بو^ه دهر مان^ه خانه دهر مانی بو^ه بی^ه هیشتان
نه هاتو^ه ته وه

پلکه آمینه : کچی به خوا اتر میم هر دهر مانیش نه بی ام منا^ه ل به سنه زمانه
بده ذ^ه بدر (شريقه ش) چونکه دوخته ره کاف فيرت
بچن^ه سه^ه هر فاسا خیلک زوو آیده نه بدر شريقه تو^ه و دره
زنی چا^ه که و با قس^ه می^ه من^ه بکه^ه بو (او^ه مرمه ندانه^ه) که
هاری آبه نه سه^ه چا^ه آبیه نه وه من^ه بـ و^ه ده ده ده
(دوخته ری) لی از انم ام منا^ه بی گونا^ه هه ده ره بـ (شريقه)

و ده رمانان هر که نه سرین هاته و ده رمانی هینا لی باشه
ده رمازه که ادھمی او زو و اچیت بو^۷ مکتب من به فرکانیک
اچم او تو مبیلیکت بو^۷ آگرم وله گهات دیم منا له که آبه بن بو^۷
وه کاشه وله وی نیو ساعات آنچه نه سه ره قده کای و
نه شی هینه نه ومه هیشتنان نه سرین له مکتب ناگهاریته و
آرسا هر خو^۷ شم آه چم بو^۷ خزمت ملا شیخ رسول او هر
له کتیبی روانی ازانی دورده که ایه من بـ اندیو دینار رازی
اکام نوشته ییکی بو^۷ بنو سیت إنشاء الله هر آمشـهـو
نه جانی خیری ثـهـایـت .

نه سرین هاته و ها دایه او و پازده پاکت ده رمازه دو کتور
بو^۷ شیروانی ذو سیوه له گـهـل دـهـم چوار (شرقـهـ) ی پانـسـلـیـهـ
وا ۱۰م مومنه ریزه بـهـشـم له گـهـل خـوـم هـینـاـهـ شـرـنـقـهـ یـکـیـ
لـیـ آـدـاتـ وـأـوـیـ دـبـکـهـشـ بوـهـ سـهـ روـزـیـ دـبـکـهـ پـاـکـهـ کـانـیـشـ
روـزـیـ ۳ـ پـاـکـتـ ہـیـانـیـ وـ ذـیـ وـهـ رـوـ وـ شـهـوـیـ بـهـ شـهـیـرـهـ وـهـ
بـیدـهـرـیـ . وـهـ دـوـکـتـورـ آـلـیـتـ (شـیـرـوـانـ) زـاـنـوـالـجـهـ ذـبـیـهـ تـیـ
زوـهـ آـگـادـارـیـ بـکـهـنـ وـنـبـیـ تـایـهـکـ هـفـتـهـ لـهـمـزـوـورـهـ بـیـلـهـ نـهـ دـهـرـهـ وـهـ
پـلـکـهـ آـمـیـنـهـ : نـهـ مـگـوـتـ خـوـشـکـوـلـ ۱ـ مـنـاـلـهـ کـهـ آـدـهـ زـهـ (شـرـیـقـهـ) مـنـاـلـیـ
بـهـ زـمـانـ باـ سنـگـ وـ پـشـتـیـ گـرـتـوـهـ وـنـهـ فـوـسـیـ دـهـ رـنـاـچـیـتـ کـهـ چـیـ
ڈـهـ پـاـدـهـ زـهـ بـهـرـ (شـرـیـقـهـ) وـأـلـیـنـ (سـاـتـوـ چـهـ پـیـهـ تـیـ) .
دهـ توـ خـواـ مـنـاـلـیـ وـاـ کـوـرـپـهـ وـ (سـاـتـوـ چـهـ پـیـانـ) گـوـتـوـهـ ؟

نه لجهون : تو آزانی پلکه آمینه ناخو شت کردوه تو به میوانسی
هاتوی ده خات چیزه تیکه ای ام ایشانه آه پیت ؟
من له بست ده رگامی حه و زده وه گویم لی بیو چیت به
دایکم ایگ وت . عالم واله لا بیکه وه خه ریکن
با نعرو کهی بیوال سه فری (مهربخ) بکفت و الهلا بیکی
دیکه وه دو کنوره کات خه ریکن و آتو مهداوی ناسانخ
بکهن و مردن کام بکه ده وه که چی او هه تازه خه ریکن به
نوشه وزیارت ناخوش جاک بکه نه وه ابراهیم نه ساخته کهی
له وا زه بیه نابی لم زورو بیعینه ددره وه که چی تو خه ریکی
دایکم هه لفڑی بو بیه بیه و دکاشه اه کاری عقل
وره رای حقه ؟ جنابی خا تو آمینه ؟

پلکه آمینه : کچی ده رو تو لاش به بستیک بالاوه خوات
لی کردوبن به شالیاری آوایی . تو هیشتان و لی شیرت
له ددم دیت له نهانخی منال چوزانی ؟ ! بایه خیرو تو لش
و دکه وو ایده دهشت نوازگ بکه بت اور نه له نهانخی
منال هارت ده آچیت .

نه لجهون : بو چی پلکه آمینه نو چه زده زگت کردوه ؟
پلکه آمینه : آمجان او رهی ذکی منه نو زگی منت بو چیه ؟ بو چ ناجی
دو خته در پیش بینی شریقه به کیش لهزگی من بدادت
نه سرین . نابا خوا هر حزا کهم بزامن چه ندزگت کردوه ؟
(ماوه)

با خچه کی بو پر ان

راپهارین

محمد فدا — پزده

له خه و را به دن قهومی کور دانی گورد
که ته زیا نه زانیت بو عزمی شکاند
بزانن که مس علمه شمعی زیان
له میدانی زانین وه کو شیری نه
نه زانیت دره ختی هیوا بونه به
نه گهر چاره سازی و لات و گهی
که ده رمانی ده ردی هه زارانه ایش
مه فازه به ته پل و ده ف و پرچ و ریش
به علم و هونه پیده گه قوی پست
له دونیای زیندا نه گه ر حربی علم و هونه هه لازمی
نه گه روانه کهی لات و آواره توی
گرفتاره بی گاره و بی باره توی .

ایش و ده ردی پیری (غرقی ساقزی)

قطمه قطره آردی خیجلات به رو و ما ها ته خوار
 ه شکی چاوم جوشی هینا نوعی سیلاوی به هار
 ه شکری غام وا هجوی کرد سهر قلههی دلم
 شاهی شادیم قوههی دفعی ذما کردی فرار
 خدمه کن عالم همیشه خونیه إله کن
 ه منی به دبه خت هیند زوره نایه ته عدو زمار
 محنت و دردو الم هیند زوره به حسی ناکری
 به حسی دردی خویم بکم بویم دی ته گریاز زادرزاد
 نوری چاونار بیک و گوی که ربوت نه ما قوهی میاع
 ده س به آویان و عصا بوی هات و چونی زور و خوار
 دردی پشت ایشانی ه زنوع جزی دل ضعفی به دهن
 انتظاری مورغی روحم کهی له قاب دیه خوار
 می وودو گهه هار که مشهور است له ناو ده مداره دان
 به ک به گازه بیک بی گازه اته در جار به جار
 له زده نی خوار دن ه ما بوم سستی اعضا ها ته پیش
 بی که س و بی قوه ماوم دل خزین و کافته کار
 کوره من جی کچ به من جی افره باو خزم و برآ
 هیچ که س نایه بیلی بیم خویه حالت در ده دار
 یاره بی ه رچی امامت بروهه مووت لی سه دهه ووه
 ب و حساب بیکه به خاتر روحی پاکی هاشتو چار
 غرقی او بیدی نیه إله عفوی ذوالجلال ربی قاغفوی ذبی نجني من حر نار

آرەق و چا

کاڭ حىيىب ملى مەذدىي

زەرەر و نفعى ھەردوکى وايـه
 شاھدە آيەمى (خەر و ميسىرە)
 بولۇم نعمەت شىكىرى خوا بىكەين
 مېكىرىولى عقل و فكتۇر و ھوش و فام
 بەشرطى ساقى شوّخ و چەلەنگك بىـي
 مەگەر عشەرنى تەيورى لەنگ بىـي
 وەختى سەيرات و گول و گۈزەرلىـي
 دەنگى چەنگى و نەي روپاب و نارلىـي
 لەب رىزو لەب سوزدەنگى بادەـي
 بەقصىدى سەيرات را ووشـكار ھىـي
 بەيەك بادە چا ئەـي ھوشيار بىـي
 آرەق بىـي فىكىرى و غەم بارىي ھەدا
 ئەـي زيانى دىنت بىـانى
 دوربە ٤٠ و مار لەـ ١٧ يىخـانـ ٩٥ ھەـي
 مەـك بەـ قورباـن ٩٥ ھەـي و مەـ يـفـرـوـشـ
 قەـدـرـوـ قـيـمـتـ ئەـچـى بـيـهـ كـجـارـ
 قـوـبـلـهـ ئـزـرـەـيـ روـخـانـىـ دـيـنـهـ
 جـاـ آـ گـادـارـىـ لـهـ اـحـوـالـهـ
 تـهـ ماـشـايـ چـاـكـەـنـ وـ گـوـ گـولـ گـەـشـهـ
 لـهـ قـوـرـىـ بـلـورـ چـاـ لـىـ نـزاـوـهـ

بەـيـانـىـ صـفتـ آـرـەـقـ وـ چـاـيـهـ
 گـەـرـ بـرـوـأـنـاـكـىـ بـهـمـ دـەـفـتـەـرـهـ
 اوـلـ تـعـرـبـىـ چـاـكـىـ چـاـ بـكـەـيـنـ
 دـوـمـ لـهـ بـاسـىـ آـرـەـقـ حـرـامـ
 ئـەـگـەـرـ چـاـيـيـكـىـ يـاـقـوـنـىـ دـەـنـگـ بـىـ
 عـوـدـوـ كـمـانـچـهـ بـەـسـازـوـدـەـنـگـ بـىـ
 بـەـلـامـ بـەـشـەـرـتـىـ فـصـلىـ بـەـھـارـبـىـ
 سـەـھـاـوـهـرـ لـهـبـىـيـ سـېـ چـنـارـبـىـ
 مـجـلسـ بـەـنـخـوـشـ سـاقـىـ سـادـهـبـىـ
 دـەـسـتـەـ بـەـ دـەـسـتـەـ نـازـكـ وـ نـازـدـارـ بـىـ
 يـيـرـىـ سـەـدـ سـالـهـ چـەـنـدـ كـەـقـتـەـ كـارـبـىـ
 چـاـيـيـ وـرـيـاـبـىـ وـ ھـوشـيـارـىـ ئـەـ دـاـ
 بـراـ بـيـتـ أـلـيمـ گـەـرـ مـسـلـمـانـىـ
 روـ ٢٧ بـيـتـ ھـەـلـيمـ ھـەـتـاـ كـوـتـوـ ٥٩ ھـىـ
 دـىـنـ وـاـيـماـنـ وـ فـكـمـرـوـ فـامـ وـھـوـشـ
 سـەـھـرـ خـوـشـيـ وـشـيـوـاـوـمـ گـەـرـىـ لـهـشـارـ
 آـوـىـ آـرـەـقـ وـاـ آـ گـەـرـ بـىـهـ
 آـرـەـقـ تـالـانـىـ سـەـرـ وـ مـالـتـەـ
 آـرـەـقـ چـەـنـدـ تـامـ وـ رـەـنـگـىـ نـاخـوـشـهـ
 آـرـەـقـ لـهـ كـوـيـهـ مـخـصـورـ كـرـاوـهـ

شیخ احمدی موکریانی

په گز حاجیکی داچ وه کاله خراپه‌ای ڪوردان دواوه : —

حاجی بیستومه له قهومی کوردى هاتوبه زمان
 خوت به آزانی ده گه‌ی که دتوبه طعن و ذمیان
 مت ڦه گهر چسی عادنا قهت ۾ ٻلی هجوانم نیه
 هور ده ماری کوردى ناچارم ده کابیه، زمارن
 خـوـت بـ پـارـبـزـه لـهـ زـيـزـهـیـ تـيـزـوـتـيـغـيـ نـاطـقـهـ ٩ـمـ
 باـهـيـهـ اـمـ لـيـتـ بـيـمـ هـجـوـوـ نـهـنـخـهـ ٩ـ بـ رـشـاعـرـانـ
 توـ ٧ـ خـوـتـ دـدـيـكـهـیـ بـهـ کـارـیـ بـوـ ٨ـهـهـیـ لـيـتـ اـيـمـ جـوـابـ
 کـوـ ٩ـهـیـ گـهـهـ خـوـرـیـ بـزـنـ بـوـ ٧ـ چـسـیـ دـهـ خـوـاـنـیـ شـوـانـ
 کـورـدـبـهـهـعـنـاـ گـورـدـهـ یـانـیـ بـیـاوـیـ پـرـ زـوـرـ رـهـشـیدـ
 صـاحـبـیـ عـزـمـیـ مـتـیـنـ جـهـنـگـیـ وـشـجـیـعـ وـبـالـهـوـاـنـ
 سـهـیـرـهـ آـوـ ١ـهـهـهـ اـورـدـیـ وـلـهـنـسـلـیـ خـوـشـتـ وـاـ اـنـکـارـهـ
 دـیـارـهـ دـایـسـکـتـ ظـلـمـیـ کـرـدـوـهـ ٢ـهـهـ کـهـ بـیـزـارـیـ لـهـوـارـ

آـرـهـقـ دـوـزـمـنـتـ بـوـ ٣ـهـهـ پـهـيدـاـ أـکـاـ لـهـ نـاـعـالـهـ مـداـ توـ ٤ـ رـیـسـوـاـ أـکـاـ
 آـرـهـقـ توـ ٥ـشـیـتـ وـ دـیـوـاـهـ أـکـاـ لـهـ قـوـمـ وـ خـوـیـشـتـ بـیـگـانـهـ أـکـاـ
 آـرـهـقـ حـرـامـهـ أـمـرـیـ خـرـذـاـیـ چـایـیـ لـهـ مـجـلـسـ مـیـرـ وـ مـلاـیـهـ
 چـایـیـ مـجـلـسـتـ مـنـورـ أـکـاـ چـایـیـ رـفـیـقـتـ بـیـ زـهـرـهـ أـکـاـ
 لـهـ دـهـ خـتـیـ ٤ـهـهـیـ چـهـنـدـبـیـ شـعـرـدـیـ هـهـوـزـدـ لـهـ رـحـمـتـ خـوـدـاـ وـهـ دـوـرـیـ
 آـرـهـقـ توـشـیـ سـهـ دـاـوـتـ دـهـ کـاـ آـخـرـیـ آـرـهـقـ بـهـ دـنـاـوـتـ أـکـاـ
 دـهـ زـانـمـ بـهـ خـوـاـ آـخـرـیـ دـاـیـهـ بـمـ أـلـیـنـ (ـمـیرـاـنـ)ـ کـهـ یـفـیـ لـهـ چـایـهـ

چهارگی دلدار

ج ۲۴

نهو شده نا بیانی هموزی چوری شیری ناداره از روی آنها بی
گردید . بیانی که زمانای کرد بفر همرو سوی و صد جیکی پر کرد بو و ده
دوی بدرگی زستانی به بزرگشده لق بی پی داره ب رزه کانی دارستاده
بزره کان شور بو و ده بی ده زور زوری له قورسی با ری گرانیان
پله بی پی بی ما کایان بلاد کرد بی و ده خیوی ناو چهار بو ۵ صد بیه کان
به چون کله مایانا کویانه لی ناید .

نافه کوره هام سیبی خالی خوشبو باش مهربان مائین و گیرانی
آمی دا به مالاته که بیان و بیگن کهی دلک کرد بی و ده ساری بو لای
دایکی بیزه ده خوده بیکی به اختیار بی و ده سی کمرده ملی و ده سه سیبی کانی
ماج کرد .

خاتو و گوله هر چهارچی خلفت و ساخته و تاری و هاتی و باری و در دمی
شهاری آیان رومه ده سورو سپی کهی چری بی ستیرو و راه رجاعه زیرینه کهی
نیزه سپی کرد بوبلام هیشتا زمانی له چهل میانی تی بیزه ده بی و ده بو .
خاتو و گوله چاوه شینه ذرا مرد پر دل سو زی و خوش بیمه کانی چاوه گهوره
په زانه کانی سجدو باز هر ده خوده بیکی بدر بی زانه بیوه پیی دوت :-

«رومه بو هر گویه که همچیت آگهاداری خوت به آمو زگلاری
نه کرد . گفت و گویی چوره هوف سوزنی کی نه دایرو که گویدیری ناجهاد
نه کرد هر دو گویی شل کات بو اندر دهنگ» مو لایقیه که گویی له

بیستنی تیو ژبوو . و نه گرچی خاتو گوله جمدی هیندهی خوش و بستی
پیغامباری بو پهیامی خوش بستی به لام دهستی نه فایه بار جمد بو^۲
هر آوی یک بچوایه چونکه زیانی نه و ناوجیه له سر چابوکی و بهارگری
ونه ترسی بهند بوو له بهر نه و ههل له دهست نه درا بو^۳ قال کردنی جنگور
گوش کانیان بو^۴ رو^۵ زی نه گانه .

حمد جوتی گوده دهی پوزه و انه تری هلکیشاو به ددم فیکه کیشانه و
کاله کی باست و خنجره تازه کهی له تاقه که هینایه دری و به زه رده
خنه نه یه کی شادمانی یه و له کی لانه کهی در هیناوا پیایا روانی و کردی^۶ و
به کیلانه گهیدا له خو^۷ یدا وله مائل در کوت و کوتاه ری .

به ره و مائی هنگاوی نه نا نهم پیی هه^۸ بری و نه و پیی نه چاقی
هیزبی نه و تو^۹ پالی پیوه نه نا هیچ کاتی گرانی ریگای له بهر چاو
نه بوو آواته کهی بوو به افسونیک که نه نه باو هستی بی نه کرد و هستی به هیچ
نه ندیشه یک نه کرد به ددم پیکه نین و زه رده خنه نه کهی که پیشتن به آمانج
هنگاوی نه نا .

کش و بی ده نگی هه مو ولا یه کی گرتبو^{۱۰} وه ؟ جار جاریش سروه^{۱۱} کی کنزی
له بر په ردیمه کی نه دری وه که گو^{۱۲} می کی بهار دی فری دراد که لووسی روی
گو^{۱۳} مه کهی نه بات و چه ندشه پو^{۱۴} لیکی بچوکی یه که له باش یه کی لی پهیدا نه کات
پاش تو^{۱۵} زیاک شه بو^{۱۶} له کاف و نه بی و آوه که وه کوو خو^{۱۷} ی را وه ستار و روی
لوسی نه بیته وه داره لاشه ایسکیه کانی کی نه لهرانه وه (ماده)

بههار و بر سیله نی

دانهار : حسین مردان

و مرگیر : پیر بال محمود

بههار دینه ووه

گهلهک نه رمتر له کوئله‌ی منال

گهلهک جوازتر له تریفه‌ی ماه‌گک

گهلهک شینتر له شی‌ئی ده ریا

بهلام صه رمای زستان ده مینیمه ووه

له سه در لیه ووه کم

ناو چاواده دزره کم که زد و زده له کا به کی دار

ههست به بوئنی گولان ناکات

من له دوی گه رمایی ناگه ریم

من له دوی دلداری ناگه ریم

من له دوی آوریشم ناگه ریم

بهلام له برسیا تی ده گرم

هه و برسیا تیهی که به ده روئوه نووساوه !

هه و برسیا تیهی که له ناو زگم دا ده جولی !

هه و برسیا تیهی که له ناو سه رمدا ده سورری !

له هه مو چه شنه برسیا تیکی ده گرم

ده زانم چوئنه . . .

بهلام بوئن . . .

بهلام بوئن ، گول ، بخود

ده نجع ده ددم بوه مندا له کانم بیا ذه زمه ووه

(گـوـئـیـ یـهـ سـبـوـ) مـجـوـحـ

وای دل چوـن لـی نـهـ دـاـوـ چـ آـرـهـ زـوـ بـیـکـ سـبـرـیـ نـیـ دـایـهـ هـمـیـشـهـ گـوـلـیـکـ
خـوـلـشـ هـوـیـ کـهـسـیـسـ بـوـهـ وـگـهـ لـاـکـانـیـ بـهـدـدـسـتـ جـهـوـرـوـجـهـ فـایـ رـوـزـگـارـهـوـهـ
لـوـلـبـوـ،ـ گـوـیـ مـهـدـهـرـیـ بـاـهـوـاـنـ گـوـلـهـ گـهـشـهـ کـانـیـ گـوـلـزـارـیـانـ خـوـلـشـ بـوـیـ
بـاـهـ آـوـازـیـ بـالـنـدـهـ کـانـیـ بـیـنـهـمـهـمـاـ یـابـهـ سـرـوـهـیـ هـنـاسـهـیـ فـرـحـ بـاـخـشـیـ بـهـهـارـدـخـوـلـشـ
بـنـ بـهـهـارـ پـیـنـجـ وـ دـوـرـوـزـیـکـهـ مـنـ بـهـرـهـ گـوـلـهـسـیـسـهـ کـمـ خـوـلـشـ هـوـیـ .

وازـبـینـهـ باـخـهـ اـکـیـ لـهـمـانـگـیـ هـنـگـوـبـنـ (ـشـهـرـعـسـلـ)ـ وـشـهـوـیـ بـیـکـ گـهـیـشـتـنـ وـ.
لـیـوـیـ یـاقـوـتـیـ وـ چـاوـیـ خـوـمـاـ رـیـ بـارـبـدـوـبـنـ وـهـصـپـیـ خـوـلـشـ رـهـوـانـیـ خـهـ یـالـ
لـهـمـرـوـهـ تـاوـبـدـهـ مـنـیـشـ رـوـزـانـیـ دـورـهـ وـجـیـاـبـوـنـوـهـمـ خـوـلـشـ هـوـیـ حـزـ
ثـهـ کـمـ هـهـمـیـشـهـ بـهـ آـرـهـزـوـ وـ خـاـفـهـ تـهـوـهـشـوـ وـ رـوـزـ بـهـسـهـرـبـاـرـمـهـیـوـاـ دـورـبـمـ
چـوـنـکـهـهـیـوـاـدـوـرـهـ بـاـکـشـتـیـ زـبـنـدـهـ گـمـ بـهـدـدـسـتـشـاـپـوـلـیـ بـهـ تـرـسـیـ دـهـرـیـاـیـ بـیـ پـایـانـیـ
دوـرـیـ گـرـفـتـارـبـیـ تـاـ فـاـذـوـسـیـ رـهـنـگـ گـهـبـرـیـوـیـ اـیـسـتـگـهـیـ کـشـتـیـ هـهـمـیـشـهـ
لـهـ دـوـرـهـوـ زـوـرـ لـهـ دـوـرـهـوـ تـهـمـاشـاـ بـکـاـ .

لـذـتـیـ آـرـهـزـوـ وـحـهـزـبـوـلـمـ لـهـبـیـکـ گـهـبـشـتـنـهـیـوـاـوـدـوـسـتـیـ گـیـانـیـ خـوـلـشـتـرـهـ
چـوـنـکـهـ زـوـرـ خـوـلـشـ،ـ وـ چـاوـیـ بـیـگـاـنـهـیـشـیـ خـهـوـالـوـوـ نـیـهـ .

نـاـلـهـیـ گـیـانـ سـوـتـیـنـهـرـیـ دـلـمـ بـیـخـوـلـشـتـرـهـ لـهـآـوـازـیـ خـوـلـشـیـ خـوـلـشـهـوـیـسـتـ
وـبـارـیـ قـهـشـهـنـگـ گـرـیـ بـاـبـشـمـ گـرـیـهـ بـاـوـهـشـیـ نـازـیـ نـامـهـوـیـ هـهـرـنـامـهـوـیـ .

وازـبـینـهـ بـاـدـلـمـ بـنـهـنـهـ گـرـیـ آـ گـرـهـوـهـبـوـلـهـمـیـشـهـ پـهـپـلهـیـ آـرـهـزـوـمـ بـهـبـوـایـ
گـهـیـشـتـنـ بـهـشـلـدـیـمـوـمـ نـهـوـدـدـهـ خـوـلـیـ بـهـشـوـشـهـیـ بـاـکـیـ بـهـنـجـهـرـهـیـ کـهـسـیـ دـاـ
بـدـاـ کـهـمـ نـهـبـدـهـرـسـمـ تـاـبـالـیـ زـیرـبـیـ خـاوـیـ لـیـکـ جـیـاـهـبـیـتـهـوـهـ وـوـرـدـ هـبـیـ وـهـبـیـ
بـهـتـوـزـوـلـاـشـهـیـ بـیـتـیـنـیـ لـهـبـهـدـهـرـگـاـ دـهـبـیـ بـهـخـاـکـ .

بـهـنـلـیـ هـهـمـیـشـهـ گـوـلـیـکـ خـوـلـشـ نـاـوـیـ کـهـسـیـسـ اوـهـ بـیـزـارـمـ لـهـ گـوـلـیـ
گـهـشـیـ گـوـلـزـارـیـ بـهـدـهـنـ .

کرد بودایه و هوانهش مابوون که لای خو^۷ی دانابوون و تا استبارا ز تومن
ساله بهر ئوههی که به نده پاشه رو^۷ کی خاه وادهی موگریانم له عراقی دا
با سله خو^۷ه و شومم و یا چاره نوس کرا^۷ی شه قش، قشین و آروکچه،
و جه^۷ه سههی و به دبه ختیتی با بوری مر بربوه بویه روزگاری بوداده
گلداوه ته و مایتر له مه و دوا له بهر نو^۷ه بی باله بار پیری زدو بادره^۷گ نو^۷ه کو^۷جی
خو^۷ه له بهر ئوههی که بی کشم نه گر زود فریانه کون هر چی همن له ماود، چن
بهمی (۸) مندالم همه به شه شیان کچ دوشیان کورن، کوری همه گوره شم
پینچ سالانه^۷ه کچ، کانیشم چون^۷کرو آفرهت و بیچاره و بی کام رووت
و پهريشان تواني ه لسورا اندنی چابخانه و چا پکردنی یا دگار، کانی مام و
بايان نیه چونکوو له به دبه ختی ایه چابخانه قازانجی بو^۷ ایده نیه بو^۷ ۱۸۹
ساله به وینه گاریتی خو^۷ه مورام و چابخانه کم به خیوبکه^۷ن ماقارن
که وايه دوای من منداله کانم زهنه توان خو^۷یان، به خیوبکه^۷ن ماقارن
چابخانه کانیش بو بوری چواندنی خو^۷یان بفرو^۷شن نه گر چی رازی نیم
له بر سانیش بعن چابخانه و کتیبه خاهی ایه نابی تیک بچی چونکوایه، هه و چابخانه، و
کتیبه خاهی بهمان بو^۷ خزمتی زمانی کوردي دامه زر اندوه ذک منداله کانم
بیفرو^۷شن بو^۷ مان و شه آن و چا .

وصیم بو^۷ منداله کانیشم تلهنها نه و هیه : -

که من صدم زو^۷ر زدو له پیش نه و هدا که پهريشان و رسوابن ایسکه کانی
دایکم و مامیان له ناو توره که بیکی بکدن و به قور پیوان روو له سا بلاخ
بیکه نه^۷ه و امین و دله^۷یام که له وی بی که من و
پهريشان نا بن چونکوو خزمت و گیانبازی مامیان لیره نه بی له هاموو
شوینیکی دا له ناو دلی کورداندا بایه^۷ه کی وای هه یه که بر از ایه کانی په رسابن
نه گر ایه ش بینه وه توشی پهريشانی آتاجی ده بن چونکوایه که^۷ه بای او بوری

هەمەر دىسىلى خۇٽىت بولۇخزمىتى نەوان چەندئەرك ورەنجىان كېشا
ولەجىياتى تقدىر چىيان بەسەر ھىنايى ؟ و چىيان وەدوختىن ؟
ھۆيى چاپ نەكراى كىتىبەكان لەلاى خۇٽىم ئەوەي : -
بەلى چابخانەم ھەيىدە و چىل سالىشە دامەزراوه و ۱۶ سال لەمە و پىش
بەھىر چوٽىي كىي بۇ حروف و كەردەستەيەكى زوٽى رمان بولە بىرۇت و مېصرى
كىرى كەچى لەوماوهيدا كاكىم لەبعدا بۇ وەلە رەواندىزى مالان كرا . وجگە
لەوش دەستى دوزمىن لىرىدا ئەوندە بەھېزە توانيار بەچا ووراد و
درۇٽ و بۇ خەتان دلى كۈررەدە كانى عراقىمان لى ساردكەنەوە ايتىلە و چەند
كەسا زەي خوارەو بەدەرلەھىچ برا كوردىيى عراقىمان يارمەن و تقدىر و نەدبىتوە :-
لە كانى كۆٽارى زارى كەنەمەن دا كاكەمەن رەواندىزى و مەحمود جودت چەند
جارىكى قاقەزى بۇ ناردىن و مەلمەدوايش معالى مەحمدەعىدە كەزار زەزىرى
داخلىيە و سعادىي اسماعىل حقى بىكە متصرفى بۇ لىر بازەيى يان بىم داھات
لە روئى عدالت يەروھزىيە و امتىازى كۆٽارى ھەماۋىان دائى و جار جارەش
كەايىش و فەرمانىكى بوبى معالى توفيق وەبى بىكە و مامۇٽىدا رفيق حلىي
بىك و محاسىي فائىق توفيق بىك بې خوگۇن ئەدەي لەدەستىيان ھاتىي بۇ يان
گىردىم و بەھەشتى مصطفى پاشا نەرسود و مامۇستا شاكر فتاھىش لە ھەموو
شويىنىكىدا لەبابەت خزمە كانى كاكەمەن بەنجابت و نىشەمان يەر وەربى خۇٽى يان
نوازدوە . وايتە لە عراقى داچۈنكۈدە اىە تقدىر نەكراوين يارمەن
نەدراوين چابخانە كەمان دواكەوت اىستاش نەكەردەستەيەكى و اپۇختورىكى
ھەيىدە و نەسرەتتىكى بېيدا تىرد بۇ قاموس حىروفى وردىي دەويي و نىمە ھەمە
كەتىبەكاندا (۲۰۰۰) وينە يان بىتنى دا يە توامىي وەم نىيە بىيازە كەمە كەلىشە .

هـ ذـهـ (رـاـهـم) مـ بـهـ دـوـهـ مـالـاـنـ چـاـپـ کـرـدـ چـونـکـوـ خـوـمـ کـارـگـهـ بـوـمـ
بـهـ لـازـنـ اـیـسـتـاـ چـاـنـخـاـزـهـ کـهـ مـدـهـ تـوـانـیـ دـوـزـیـ ۳ـ یـاـ چـوارـ لـاـپـارـهـ بـیـ بـگـهـ یـهـیـ
نـهـ گـهـ بـهـ وـسـتـیـهـیـ کـتـبـیـهـ کـانـیـ پـیـ چـاـپـ کـمـ بـهـ (۵۰) صـالـانـ تـوـاـوـ دـهـ بـیـ .
ذـهـ هـوـ عـمـرـمـ مـاـوـهـ وـذـهـ وـمـاـلـهـ ۵۵ـیـ . ۷ـهـ گـهـ بـشـفـهـ رـمـوـتـ کـهـ لـهـ دـوـایـ
چـاـپـیـانـ زـیـانـ دـهـ کـرـیـ یـاـمـاـیـهـیـ خـوـیـانـ نـاـگـرـیـهـ وـهـ بـهـ نـهـ بـهـ تـوـاوـیـ دـلـنـیـانـ
دوـکـمـ ۹ـهـ وـکـتـیـبـاـنـهـیـ کـهـ بـهـ ذـهـ پـیـشـکـهـ شـتـانـیـ دـهـ کـمـ ۹ـهـ گـهـ بـهـ هـهـرـیـهـ کـهـیـ دـوـوـ
هـزـارـ زـمـارـهـ چـاـپـکـرـیـ تـاـکـیـکـیـ نـامـیـنـیـهـ وـهـ ذـکـرـزـبـاـنـ بـهـ لـکـ وـ قـاـزـاـنـجـیـکـیـ
زـوـ۷ـرـ باـشـیـشـ دـهـ کـاتـ .

نـاـیـسـتـاـ چـهـنـدـ جـارـانـ بـهـ دـهـ سـتـهـ دـیـاـمـاـکـتـاـکـ زـوـ۷ـرـ بـرـادـهـ دـرـمـ بـرـدـوـتـهـ مـاـلـ خـوـمـانـ
کـتـبـیـخـاـنـهـ وـکـتـبـیـهـ کـانـمـ نـیـشـاـنـداـوـنـ وـتـکـاـیـ وـهـمـ لـیـ کـرـدـوـنـ کـهـ بـوـ۷ـ چـاـیـانـهـ وـلـیـکـیـ بـدـهـنـ
اـیـسـتـاشـ بـوـ۷ـ ۹ـهـوـهـیـ دـوـاـ رـوـ۷ـهـ حـضـورـ دـایـکـیـ نـیـشـ — تـاـنـداـ رـوـزـهـرـدـ
وـشـهـرـهـ زـارـنـبـمـ ۹ـهـواـ لـهـ بـیـشـ مـرـدـنـیـ خـوـمـ دـاـ بـهـ ۹ـهـوـ۷ـیـ کـوـ۷ـهـارـیـ ۹ـهـ تـاوـیـ
زـمـارـهـ (۲۲) وـهـوـهـ ۹ـهـمـوـ کـوـرـدـتـاـنـمـ رـاـ گـهـیـاـنـدـوـ بـهـ کـوـرـدـیـ بـهـ تـیـشـمـ نـهـ ذـوـسـیـ تـاـهـهـوـوـ
لـاـیـهـلـکـتـیـیـ بـگـهـنـ ۹ـهـ گـهـرـ دـایـکـیـ نـیـشـهـانـ بـهـ خـتـیـارـبـیـتـ دـهـ سـتـهـیـهـ لـکـهـ رـوـ۷ـهـ دـلـسـوـ۷ـهـ کـانـیـ
بـهـ هـاـوـاـرـمـ وـهـدـبـیـتـ دـهـ نـاـوـهـ بـاـلـیـ اـیـهـ وـهـمـ ۹ـهـوـهـ دـوـاـکـهـ وـتـوـ۷ـیـانـ لـهـمـلـیـ بـیـتـ .

۹ـهـ گـهـرـلـهـ وـهـ خـتـیـ خـوـیـداـ اـیـوـهـ یـارـمـهـنـیـ اـیـهـشـتـانـ دـهـ دـاـبـاـهـرـ لـیـانـ گـهـرـاـبـانـ
کـهـ خـزـمـهـنـیـ خـوـ۷ـمـانـ بـکـدـیـنـ ۹ـهـمـوـ۷ـ چـاـنـخـاـهـیـ اـیـهـ لـهـ عـرـاقـ دـاـ لـهـ بـاـدـهـتـ سـرـعـتـ
وـپـوـخـتـیـهـ وـهـ تـاـکـدـهـ بـوـ ۹ـهـوـسـالـهـمـاـوـهـیـ چـلـسـالـانـدـ ذـکـرـتـهـنـهـ (۳۴) جـوـرـهـ کـتـبـیـ
پـیـ چـاـپـ دـهـ گـرـاـ بـهـ لـکـوـهـ وـاـنـهـیـ اـیـسـتـاشـ وـهـزـارـانـیـ دـوـسـتـ وـ بـرـادـهـرـ کـانـیـشـیـ
پـیـ چـاـپـ دـهـ کـرـاـ کـهـ ۹ـهـوـسـاـبـوـنـیـشـهـانـ کـهـ لـکـیـکـیـ زـوـ۷ـرـوـبـوـاـیـهـشـ مـاـیـهـیـ سـهـرـبـلـنـدـیـ وـمـسـتـقـبـلـیـ
مـنـدـالـهـ کـانـیـشـهـانـ تـاـمـینـ تـرـدـهـ بـوـوـاـیـسـتـابـهـ ۹ـهـ نـاسـهـسـارـدـیـ وـمـأـیـوسـیـ هـاـوـاـرـمـ دـهـرـنـهـ دـهـ بـرـیـ
۱۹ — (بـجـوـ۷ـ بـوـ۷ـ دـاـوـیـنـیـ لـاـپـارـهـ) (۲۰)

اعلان

ان تسعه‌انه واربعه اسهم من اصل اربعه و **ثلاثون** هما وسبعينه وتسعة واربعون سهمها من الدار للرقة **١٠٤** تسلسل **٢٤٠** الواقعه في محله العرب العائده الى

٥

اسماعيل بن الحاج عبد الله مؤمنه عند پير وزبنت عبد الرحمن بن بكر قد وضعت بالزيادة مقابل مدل الرهن وربجه فمن تاريخ هذا الاعلان لم رور **ثلاثين** يوماً على الطالب للشراء
ان يراجع دائرة الطابو .

اسماعيل الحيدري
مدبر طابو نواه اربيل

٣ - ٣

راستی هوي دواكه و تي چابخازه که مات هينده له به رضا و رواي دوزمنان
ودوست و دوزمن نه ناسيني کوردازه و بوه ده هينده ش توانی خر^۷ ماذه چونکو
نه گهر اي هشاربيکي گه ورهی و کوه حلب و بعد امان بو^۷ دی به کي و کوه ره واندز
به جي نه هيشتبايه (۱) نه مرو^۷ چابخازه که مات له ريزه ه چابخازه همه
پيشکه و توه کافی بعدها و سود به دا ده بو و اي هش هينده روت و پهريشان نه ده بوي
ماهه مو و بو ختناني کات لي بوهشته و و ده هينده شمان خزمت پتربي ده کرا
که وايه مادام اي ه نه مانه واني نه خزمتیکي به آره زوي خو^۷ مات بو کور دبکه ين
و نه ماليکي وابو^۷ مندان پيکه و بنیف که پي ي بژین چابخازه کام پيشکه ش به نه و هی
کورد کرد و نه گه رمندانه کافيشم له سه دری و شويني باب و ماميان لایان نه دا
بابو^۷ بهري چونيان هره له زبر دهستي خو^۷ يان دابن
گييو مو کرياني

۱ - (به لى ده مانزانى که نه وانه مان همه مو و به مردي ته هابو^۷ نه و هي که چابخازه
له کور دستاندا دام زری سه مان بو^۷ همه مو و چاره نوسيکي دانه واند)

سو پاس بو سعادتی اسماعیل حقی بک

متصرفی خو شه و بستی هولایر

ملا خالد عزیز ذره بی

آسوده بی و آرامی و امنیت

نه مانی خراپه و پشیوی و دزی

بر ازو کورت کرانه و هدستی ظالمان

نه مانی به و تسلیل و ریشه و هت

جل و بهرگ ک بو چواره هزار قوتا بی هزار کردن

نان و خورما و پرتقال و شیر و موز و پنیر و ماست و صیو

دان به قوتا بیه کانی شار و گوندان

تش و ریقی مدرسه و زانسته گا

بی فرقی له گهل گشت اه سالی

تعمیراتی ری گلایان له همو و شوینی کی دا

کردن هوهی سه خت زین ری گلایان کی و هکو کویه و حمامو لک

دورست گردنی چهندین خانه و بهره بومکتبی کود و کچان

له هولایر و رهواندز و دیانه و گل الله و حریر و

شه قلاوه و عن کاره

هواه تیکرا له سایه همت و اقداماتی خیر خوايانه ی سعادتی متصرفه و هیه

لوای هولایر و ههیچ کاتیکارق و پیشکه و ن و امنیت و آسوده بی

و تعیرات و اصلاحاتی کی واریا لک و پوخت و سریعی به خو یه و هدیتوه

کو خمر لاش

دو کتور مردان علی : رئیسی صحابی هولیر
 کو خمر شه له ذه خوشیانی زستایی به ، کو بووندهی قوتایان له فو مانخانمادا
 یارمهی بلاو بووندهی دهدت ڈم نه خوشیش هر به کو خ دهست
 پوده کات له گهله کو خه بیک جیانا کریته وہ کله سرمای عادی یه ووهیه جار
 جاره له کائی نوستنی شهوانهدا شدت پهدا ده کا . و درمانی کو خهی
 اعتیادی تائیری لی ماکا و کو خه روو له شدت ده کا و که مکه دروی
 منداله که شیف هه لده گهه که رو ز به رو ز زیاد ده کات ههنا خویندنیکی
 وہ کوو کله بایی له دوا کو خینه که ده بیستی که نه و سه اش خیصی نه خوشیه که
 آسان ده بی ههنا بو دایک وبایشی . وزو ز جار منداله که ده رشیته وہ
 دوای کو خه بیکی کله باش طعامی روبدات .

و هه راست نیه کده لین کو خه ره شه محبت حاجی تغیری هه وا یه و په نسیلین بش
 نه تایریکی راسته وریی بوسه ریه و نیه گهه دو کتور له بهر مضاعفات تو صیه بکات
 و نه و ده رمانانهی کله نداوی کو خه ره شهی دا ناجحن نه وانهن [کا ورو
 مایشین] ، (اور بومایشین) و (ترا مایشین) ن و نه وانهش له گهله
 سکنات و مقویات و نه وادی که طبیب به باشیان بزانی به کار ده بین
 که نادو که نه خوشیه که نوشی اعراض و مضاعفات بو و بی

دهنگ و باسی ناخوی

مشروعه کانی اداره محلی

هوازهی ته او او بوق : بهرده ریزی ریگای رانیه - دهربند .
 قیره تاوی دوری یانی دیازه . قیره تاوی دوری یانی گهلاه دامه زراندنی
 پردی چو^۷ مان و ناپرداز . بهرده بژ و قیره تاوی ریگای باتاس سه رای نازه
 انشای قوتا بخانهی ابتدائی و ذه خوشخاذه له دیازه و گهلاه انشای محنت
 بو^۷ معارف و دو قوتا بخانهی ابتدائی له ههولیر و قوتا بخانهی به کی کچان له کو^۷ بو
 رهواندزی . کرده بوه بهرده ریزی ریگای کویه و حمامو^۷ ک
 انشای پینچ خانو بو^۷ معلمات وزور یکی زیاد له مکتبهی عامه و دو
 زور له قوتا بخانهی خالدیه له ههولیر . دامه زراندنی بو^۷ آوی بیسی ههولیر

مشروعه کانی مجلسی اعمصار

کرده و هی ریگای دیازه - برادو^۷ ست . رو^۷ ست - رایهت . بهه بارزان
 انشای مد رسه له بارزان و خانو بو^۷ مدیری ناحیه و ناخو^۷ شخاذه له بارزانی دا
 و دو خا نو له وار (مصیف صلاح الدین) و خانو بو^۷ کارگه رو
 هوجه خو^۷ ره گچکه کابنه له ههولیر چاکه و بکختنی آوی خواردنوهی چهند
 دی یه کی کله مهور قضای شهقلاوه - رهواندز و ههولیرن . خانو بو^۷
 قوتا بخانهی حریز و رهواندز و شهقلاوه و گویه و عنکاوه ش ته او بون

لکی یانکی (رافیدهین) هسری هم ماذگهدا له ههولیر کراوه ته و

وە لام کان

۱ - زانای بەرز و بەریز سعادتی استاذ معروف بە گچیاووک بە بولانی خویندەنی میزۆی دامەزراندی چاپخانەی کوردستان بەناوی تقدیر کەنەبابەت خزمتەکانی سید حزبی برامەوە نوسیو ماھ ۸ -

(له هصری نابوئی کورداندا سید حسین حزبی دلسوژیکی بى مثبل و زوشات پەروەربیکی بى نظیر بۇو خزمتیکی زو رگەودەی بۇ ڈام ملتە مظلومە کر دوھوھ بەروپەکی سپی و دلیکی پاکەوەوە گەپشته باھەشت دەبوملت ئىشالیکی بۇ دروست بکردايە ، من ھەمیشە وەکو [گو ٧ تېبرغ] بىکی کوردم ئەماشا کردوھ ؛ ناوی حزبی له دلدا وەکوو ناوی حسین شەھید وايەکەلە دلى اسلاميازدا جى گر توھمن ۵۵ میشە تقدیری زەھاماپ خو ۷ و خزمەنی چاپخانەکەيم گەردەوە له کانیکا کە رشید عالى وەزیرى داخلیە بۇو بەھۆی تحریکاتى دوزمنانوھ لىي تۈورە بیوولە ۱۹۳۸ داکە له گەل رشید عالى و مرحوم امین زگى بە گچیونە رەواندزى له (بىخال) آشىم گەردەوە وە تاھە مو ماڭ پېكەوە له سەر سەرەتە گەنەن خوارد كە گەراشىدەوە بىغا مسئله يى محکومىت و تجنسە كەيم بۇ ۷ جى بە جى گەرد) . ئەوازه تىكرا نۇنەی بەرزى شان و مرسىيەنى و نىشانەي غېرەتەندىي و ئىشمان پەروەربى و كورد پەرسەتىيەنە خوابىاوى دلسوژۇغۇرەتەندىي وەك اىۋە ماڭ لە نەستىپى . دەفەرە وون (كەدە بۇو بەسەرەتەي كاڭم دورود رېز تر بىنۇمىم) چاپورا اوپى دوزمنان و ايان سەزەلە كوردى ۵۵ زاد شىواندوھ گەيىز و بۇ ۷ لە بىستىي ناوی رەنچ كېش و خزمەتە كارە ۵۵ رەدلىپاڭ و راستە كەيان دەكەن

﴿ وَلَامْكَانُ ! - ﴾

۲ کاک آداده‌ی موکرپانی ده فرمومی : (چانخ‌نامی ابوه ذمه‌نی چلساله آیله‌و ماوه در بزداله اجی چانخانه که تان هورنه و ۳۴ بهرگه کتیبه‌نهاک و

چکو لازمه‌ی هوی هو سستی و دوا کدوته چیه ؟)
کیاذه نکاو هاواده‌کهم که هر لام زماره‌یدا چاپ کراوه بخونینه ره
به ده اوی و دوره در بزیه و ده لامی خوت ده گای ۱ .

---

۳ - مامو ستا خه سره و ده پرسی : (آیا به راستی جیزنه‌ی هور رو زی
ای (عجهم) یا پی کوردانه ؟ که و چوٽ بوه ؟ .)

مامو ستای بهریز تاهه سرو له لایه نه د کسانم با تر هر
دهو پرسیاره لی کراوه و ملامی گه ایکیا نام و اداوه‌هه وه که ته ماشای
و تاره کانی کام بکهن کله باهه میز و وی جیزنه‌ی هور و زه وه بار چه پار چه
له ده نگی گیقی دا به خش کردوه. له روی هه و ده که ته اوی زماره کان
له لایه هه مو ولا کیان نه ماوه و به ندهش چه ند به اگه یه کی گر ناک و قایم
دهست که تو له لام زماره نه به ولا و میز وی نه ور و زماره پار چه هه و ده
که ده سه خو ۷ م کام که و توه به بـ اگه میز وی یه کانیا زده وه به خش ده که بن

وه لامی کاک عزت سله‌یه ده گـ اه بـ که ده زماره ۲۳

اعلات المحلة خانقاہ - التسلسل ۳۸۱

صیجری تسجیل الارض تسلسل ۳۸۱ الواقعه في محله خانقاہ مجرداً باسم
العرابي بيربال آغا بن عبدالرزاق آغا باعتبارها ملكاً صرفاً فعلى من يدعى خلاف
ذلك سراجتنا خلال ثلاثةين يوماً من تاريخ اول نشره مستصحباً مستنداته .

امتعاب الحيدري

مدیر طابو تواب اربيل

بادر پی کراو دکانی هه تاو

ره واندر : - کاک فخرین الدین افندی عبدالقادر

» : - کاک شاکر مجرم

» : - حاجی حسن آغا ی کادلویی

» : - عبدالوهاب حاجی محمد علی آغا - بیشوك

زاخو : - سید صالح یوسف

پردی : - کاک محمد افندی مصطفی هوشنگ

قهلاکزی : - کاک محمد فدا

کارکوک : - کاک علی کمال باپیر آغا

» : - کاک اوچین - مکتبه ی مشی

کوچه : - شوان - ستودبو^۲ - شوان

سلیمانی : - مولا عبد الرحیم افندی مهربانی منگو و قی همزه آغا

هلهجه : - مولا عبدالکریم افندی (ناطق)

ینجوبن : - کاک عبدالکریم مفتی توتنجه

کفری : - کاک صابر حاجی فتح الله عطار

خانه قین : - مبد العزیز افندی فوزی مکتبه ی سیروان

بغدا : - وهمتا بشیر مشیر - حیدر خانه

ناوو نیشانی هه تاو : -

عراف - هولیر - شه قامی مظفر

چایخانه ی کوردستان - اداره خا ذی - هه تاو